

זה הדבר

زوهد بيخ ZO HADEREKH

גיליון 24, 20 ביוני 2018

צודק וחכם

על המשותף בין תקיפת נהגי התחבורה הציבורית לבין ההפגנה הגזענית בעפולה נגד מגורי ערבים

תהיה השביתה האחרונה."

לשר לענייני מודיעין ותחבורה אין עניין בחיי הנהגים – לא

רק נהגי התחבורה הציבורית, אלא הנהגים כולם. ואולם, חמור מכך, השר כץ נמנה עם ממשלת ימין קיצוני המלווה, המקדמת והנהנית מהאווירה הגזענית הגואה.

שר-שר ומשנתו הגזענית: ראש הממשלה נתניהו אינו מפסיד הזדמנות לקרוא לאפליית האוכלוסייה הערבית, לימינו השרים ליברמן וגלנט ("האיום הדמוגרפי-אסטרטגי הבדואי בנגב") ושרי הבית היהודי, בנט ושקד, החותרים לבסס את חוק הלאום שיתיר אפליה בדיוור על בסיס לאומי. אין לשכוח את השר השקפן ארדן – שלמרות המסקנות המובהקות של מח"ש ושל השב"כ, ממשיך לעמוד על דעתו ולטעון כי יעקוב אבו אל-קיעאן היה "מחבל בן עולה". הרשימה עוד ארוכה.

לכן, אין להתפלא שעשרות מתושבי עפולה הפגינו שבוע שעבר נגד מכירת בית למשפחה ערבית. עשרות התושבים נשאו שלטים שעליהם נכתב "נלחמים על הבית" ו"לא ניתן את הרובע לאסלאם". בראש המפגינים התייצב ראש העיר לשעבר אבי אלקבץ, המנסה לשוב לתפקידו ולהיבחר בבחירות המוניציפליות הקרובות באמצעות ההסתה הגזענית האנטי-ערבית. אלקבץ אף אמר לעיתונאים: "תושבי עפולה לא רוצים עיר מעורבת, אלא עיר יהודית. זאת זכותם המלאה. זו איננה גזענות". כאמור, זה לא צודק וגם לא חכם, כי זו אכן גזענות וביטוי לאפליה (ע"ע אפרטהייד) ממדרגה ראשונה.

על מנת להילחם ביעילות נגד הגזענות יש לנקוט שני צעדים מעשיים: להיאבק להפלת ממשלת הימין ולחתור לאחדות מעמדית יהודית-ערבית, במקרה של נהגי התחבורה הציבורית, נגד הגזענות וביטוייה האלימים ביותר.

לפני כמה שנים הגה משרד התחבורה את הסיסמא "אל

תהיה צודק, תהיה חכם". משפט זה נועד להסביר לנהגים

את כללי הבטיחות בדרכים. לא מפתיע שמשרד ממשלתי מנפיק סיסמא כה ירודה מבחינה ערכית, הרי ממשלות ישראל לדורותיהן עושות בפועל שימוש בהיגיון: "אל תהיה צודק, תתחכם".

לאחרונה רבו מעשי התקיפה בישראל ובהתנחלויות שבשטחים הכבושים כלפי נהגי התחבורה הציבורית, ובייחוד כלפי הנהגים הערבים. כאן צריך להיות צודק וגם חכם: צודקת דרישת הנהגים וארגונים להפסקה מיידית של ההתנכלויות וההתקפות כלפיהם, וחכמה הצהרתם כי "דם הנהגים אינו הפקר".

גם בשבוע שחלף נרשמו מקרי אלימות של נוסעים כלפי נהגי התחבורה הציבורית. בהתנחלות תל ציון הותקף נהג ערבי של אגד תעבורה כאבנים ובכבוקים ופונה לבית החולים. באותו סוף שבוע, בקווי הלילה בירושלים, הוטחו בנהג גידופים איומים וחפצים רק משום שסירב להעלות לאוטובוס נוסעים בעודם מעשנים.

"ניתן היה לצפות כי שר התחבורה, ישראל כץ, שהוא גם השר לבטיחות בדרכים והשר לענייני מודיעין, יגלה עניין רב באיום הכמעט

יומימי על נהגי האוטובוסים בכל רחבי הארץ. לא כך קורה", נמסר מארגון כוח לעובדים המאגד את נהגי אגד ששבתו והפסיקו את תנועת התחבורה הציבורית באזור תל ציון לשעה וחצי (15.6).

עוד הדגישו בארגון העובדים כי "האיום המתמיד על כ- 60 נהגים מצד נוסעים אלימים לא מטריד את השר כץ. כנראה שקשה לתעד השקה וגזירת סרטים של מצלמות אבטחה או של ציוות מאבטחים. כדי לעורר את עניין שר התחבורה, שבתו נהגי אגד תעבורה למשך שעה וחצי והפסיקו את התחבורה הציבורית לתל ציון. זו כנראה לא

ותודה לביבי שהביא אותנו עד הלום

"אם בשנים שלאחר המחאה החברתית של קיץ 2011 חששו העשירים להציג את עושרם, כיום כבר אין מניעה כזו. מכוניות בעלות של מיליון שקל נפוצות בכבישי גוש דן, המחירים של דירות בשכונות הנחשקות של תל אביב ממשיכים לעלות, למרות התייצבות מחירי הדירות בשאר המדינה, ומגרש החניה של המטוסים הפרטיים בשדה התעופה בן גוריון לעולם אינו ריק. אי השוויון הוא אמנם הנושא החם ביותר בשיח הציבורי הכלכלי בעולם, אבל אין שום דיבורים על העלאת מיסוי על בעלי יכולת, או – רחמנא ליצלן – הטלת מסי ירושה. למעשה, השיח הציבורי הוא כמעט הפוך: בגלל הפחתת המסים על העשירים שאותה ביצע נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ, מצליחים בעלי ההון בישראל לייצר לחץ בעד הפחתות מסים דומות בישראל, בעיקר על תאגידים, בטענה שאלה עלולים לעבור לאמריקה או למדינות אחרות בעלות משטר מס נוח יותר. הסיכון הכלכלי הזה אמנם קיים, אך הוא משרת את העשירים – שהם בעלי התאגידים שאת מס החברות שלהם עשויים בנימין נתניהו ומשה כחלון להפחית".

(איתן אבריאלי, "דה מרקר", 5.6)

לא פלא שהוא מבולבל

"כוכב הילדים יובל שם-טוב המכונה יובל המבולבל הוא המפורסם שנחקר במסגרת פרשיית סמים גדולה". (הודעת המשטרה, 6.6)

אבל גלנט לא מבולבל, סתם גזען

"השר גלנט גיבש תכנית נגד 'הבנייה הברואית העוינת' והציג נתונים מסולפים". (כותרת ב"הארץ", 6.6)

פוליטיקה של עקרונות קפיטליסטים

"ראש הממשלה החליט שלא להיפגש עם שרת החוץ של האיחוד האירופי פדריקה מוגריני. גם אני לא מתלהב מעמדותיה של מוגריני, אבל היא לא האויב. נפגשתי איתה לא פעם. החלטת נתניהו להחרים אותה היא שגיאה. אי אפשר להיפגש רק עם מי שמסכימים איתו. מוגריני מייצגת את שוק הסחר העיקרי שלנו".

(יו"ר יש עתיד, יאיר לפיד, בטוויטר, 9.6)

לא פותרים את הבעיה ההומניטרית בעזה...

"ישיבת הקבינט המדיני-ביטחוני על המצב ההומניטרי בעזה הסתיימה לפני זמן קצר אחרי יותר משלוש שעות וחצי. הישיבה התמקדה בעיקר בעדכונים ולא התקבלו החלטות". (הודעת משרד ראש הממשלה, 10.6)

...אבל פתרו בעיה ההומניטרית בקיסריה!

"ראש הממשלה בנימין נתניהו לא ישלם מס עבור השימוש במעון הרשמי בירושלים, לא על המימון של המדינה לו ולבני משפחתו על הווילה הפרטית בקיסריה ולא עבור השימוש ברכב השרד הממוגן. כך החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה. הוועדה אימצה את הצעת החוק בעניין שהגיש יו"ר ועדת הכנסת ח"כ מיקי זוהר מהליכוד".

(כ"כלכליסט", 10.6)

כיכר מלכות ישראל

"שוב אירוע בכיכר רבין מצליח לעצבן את תושבי העיר: בסוף החודש אמור להתקיים בכיכר אירוע 'שיח בכיכר' של חב"ד, עצרת המונית תחת הכותרת 'אמונה, שמחה' גאולה'. על פניו, אירוע שלא מעניין את רוב תושבי העיר והכותרת הוורודה שלו נשמעת סבבה בסך הכול, אלא שבקהל התקיים הפרדה בין גברים ונשים, ואף אישה לא תעלה לבמה".

(טיים אאוט", 12.6)

דברים בשם אומרם

העצירים מתחלפים, מתקני הכליאה נשארים

"מתקן סהרונים, ששימש לכליאת מבקשי מקלט, יוסב למתקן כליאה עבור פלסטינים שהורשעו בשהייה בלתי-חוקית בישראל ושעונשם אינו עולה על שנת מאסר". (תשובת המדינה לבג"ץ בעניין צפיפות בתי הכלא, 5.6)

ביבי, גבאי לימין!

"הסיבה ליוקר המחיה בישראל היא המגזר הציבורי, לא המגזר העסקי. הכסף האבוד של הכלכלה הישראלית נמצא בחוסר התחרות ובאלף בירוקרטיות ורגולציות". (יו"ר העבודה, אבי גבאי, בוועידת איגוד החברות הציבוריות, 5.6)

הו-הא, מי זה בא? מפכ"ל המשטרה הבא

"שברו לג'עפר פרח את הרגל? הוא השתתף בהפגנה לא חוקית ללא אישור, אז בחדר החקירות שברו לו את הרגל. זה ממש לא נורא". (יו"ר סניף ישראל ביתנו בחיפה, לזר קפלון, "כלבו", 6.6)

מכתבים למערכת

להחזיר לתושבי ח'אן אל-אחמר את אדמתם

בהתייחס למאמר שפורסם בגיליון "זו הדרך" האחרון: אכן, שופטי בג"ץ נתנו אישור להרוס את כל מבני הכפר הברואי ח'אן אל-אחמר. עכשיו צה"ל ישלח את חייליו להרוס את הכפר, וינסה לכפות על תושביו לעבור להתגורר בשכונות לא-אבו-דיס. כיוון שהציונות מתימרת להיות לא-גזענית, וצבאה של ישראל מתיימר להיות המוסרי בעולם, אני מציע לעשות את הדבר הצודק ומוסרי ביותר: להחזיר את בני שבט הג'הלין מח'אן אל-אחמר לאדמותיהם, עליהן יש להם טאבו עותומאני, שבצפון-מזרח הנגב.

הרי, בג"ץ כבר אישר כמה פעמים להחזיר רכוש שהיה בידי יהודים לפני 1948 לידי יהודים, וישראל יישבה מתנחלים במקום הפליטים, שיושבו בבתים כאלה במזרח ירושלים. מתנחלים ישראלים חזרו לגוש עציון ולבית הערבה שבגדה המערבית, היכן שיהודים ישבו לפני 1948.

באחד מביקורי בח'אן אל אחמר הסתבר לי, שלאנשי שבט הג'הלין שגורשו מאדמותיהם שבצפון מזרח הנגב ב-1951 יש בעלות בטאבו על האדמות שלהם בנגב. אם כך, הרי שיש לפעול כלפי תושבי ח'אן אל-אחמר לפי אותו העיקרון המוסרי והמשפטי המנחה את ישראל. והרי, כבר נקבע שהציונות איננה גזענית וצה"ל הוא הצבא המוסרי ביותר בעולם...

עמוס גבירץ, קיבוץ שפיים

אפשר לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:
zohaderekh@gmail.com
או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

פריחה כלכלית ורווחה קמצינית

מאת יוסף לאור

בהשוואה למוצע (תאונות בכנייה כבר אמרנו?); אך בכל תחומי הרווחה האחרים – נמוכה. ההוצאה הציבורית השנתית לרווחה לנפש, במונחי כוח קנייה, עומדת על 4,951 דולר בישראל לעומת 7,799 בממוצע במדינות ה-OECD. כמה דוגמאות: בישראל, קצבת הילד הראשון, המחושבת כשיעור מהשכר הממוצע בנשק, נמוכה במיוחד בהשוואה למוצע מדינות הארגון; תקופת העבודה המזכה בתשלום דמי אבטלה גבוהה למדי ואילו התקופה המרבית לתשלום נמוכה יחסית; חופשת לידה לאב ניתנת בישראל על חשבון חופשת לידה לאם, לעומת רוב מדינות ה-OECD בהן ישנן חופשות לידה נפרדות; קצבת הזקנה נמוכה בהשוואה לפנסיה הציבורית הממוצעת במדינות ה-OECD. כמו כן, גיל הפרישה לגבר בישראל (67) הוא הגבוה בין מדינות הארגון כולן (יחד עם איסלנד ונורבגיה). כמו כן, ישראל היא אחת משלוש מדינות בלבד בארגון שגיל הפרישה לגבר גבוה מגיל הפרישה של אישה (62), שהאוצר חפץ בהעלאתו.

פרסום של מנהל המחקר והתכנון של מוסד הביטוח הלאומי, המבוסס על מסקנות מחקר שערך ז'ק בנדלק, משווה בין מערכות הביטוחן הסוציאלי של ישראל ושל מדינות הקפיטליסטיות המפותחות (OECD). "השוואה בינלאומית חושפת את מידת הנדיבות של המדינות השונות לתושביהן בתחומי ביטוחן סוציאלי ומאפשרת להתרשם מההבדלים ביניהן במידת הכיסוי הביטוחי בתחומים אלה וממגמות הביטוחן הסוציאלי בעולם", הסביר פרופ' דניאל גוטליב, סמנכ"ל המחקר והתכנון, בפתח הדבר של הקובץ. כלכלת ישראל נחשבת לאחת הכלכלות המשגשגות יותר בין מדינות ה-OECD, עם תמ"ג בשיעור של 90% ממוצע מדינות הארגון (37,916 דולר לעומת 41,937 במונחים של כוח קנייה). אוכלוסיית ישראל צעירה בהשוואה למדינות אלה, כאשר בני נוער (בני 15 ומטה) הם 28% מהאוכלוסייה לעומת כ-17% בממוצע במדינות הארגון. קשישים (בני 65 ומעלה) הם 11% מאוכלוסיית ישראל, לעומת 16.5% בממוצע של מדינות ה-OECD.

כשדלקת זיהומית מתפשטת

בימים האחרונים עלתה שוב לדיון ברשתות החברתיות המחלוקת בעניין הקריאה לחרם על ישראל והתמיכה בו. האם יש בקריאה לחרם מן הוויתור על המאבק בתוך ישראל ועל פני החברה שלנו, או, שמא הקריאה לחרם והתמיכה בו הן דווקא מרכיב במאבק זה? בספרו "הזהו אדם?", כתב פרימו לוי שבכל חברה חבוי הרגש כי "כל זר הוא צר ואויב". רגש זה, ממשך לוי, נשאר חבוי "כדלקת זיהומית שלא התפשטה, אך לעתים מתפרצת במעשים מקריים". רק כאשר מתפשטת הדלקת, והופכת משנה סדורה, תפישת עולם מגובשת ועיקרון מרכזי המנחה את העשייה היומיומית – רק אז הופך המצב ממאיר ודורש טיפול חירום חריג. אם את הציונות ראוי לראות כדלקת זיהומית, כמו זו הנזכרת מעלה, הרי שממשלת נתניהו הנוכחית הפכה אותה למחלה ממאירה – למחשבה שיטתית, לעיקרון מרכזי. במצב עניינים זה, נעשה החרם לטעמי צו השעה, או טיפול חירום הכרחי. כפי שכתב שלמה אבינירי ב"הארץ" (9.3.1990) בהתייחסו למשטרים הפשיסטיים שצמחו בין שתי מלחמות העולם: "כאשר לא קיים היה עוד פער בין האידיאל של המשטר לבין המציאות שהוא מעצב ומכתיב – הדרך היחידה לנפצו או אף לשנותו היא בידי כוחות מבחוץ. הרי, שינויים מבפנים נובעים רק מפער בין האידיאל למציאות". המציאות הממאירה שיצרה ממשלת ישראל מבטאת גם את גרעין האידיאל הדלקתי של המשטר בישראל. כלומר, טיפול מבחוץ (הווה אומר, בין השאר, חרם) נעשה הכרחי. יחד עם זאת, אין בכך – ואסור שיהיה בכך – ויתור על המאבק שלנו בתוך ישראל על דמותה ועל אופייה. אם נתייחס ברצינות לחלקים מ"השמאל" הציוני המתנגדים לכיבוש והמאמינים, בטעות אך בכנות, שדמוקרטיה יכולה להתקיים במדינה יהודית, הרי שסדק צר עדיין קיים בין האידיאל למציאות, גם בתוך השיח הציוני. תפקידנו להרחיב את הסדק הזה לכדי בור גדול. דבר זה משמעו מאבק בתוך החברה הישראלית. מאבק בפנים, הזוכה ב"שחקני חיזוק" מבחוץ, הוא לדידי המתכון המנצח.

המוסד לביטוח לאומי

שיעור המועסקים בגיל העבודה בישראל (70%) דומה מאוד למוצע מדינות ה-OECD (69%), ושיעור הבלתי-מועסקים (4.9% מכוח העבודה בישראל לעומת 6.5% במדינות הארגון) נמוך יותר. שיעור העובדים הזרים (הביטוח הלאומי מכליל בנתון גם את העובדים הפלסטינים מהשטחים הכבושים) – נמוך ממוצע מדינות ה-OECD. כמו כן, שר המינימום, העומד על כ-42% מהשכר הממוצע בישראל – גבוה ביחס למוצע במדינות ה-OECD. ואולם, השכר הממוצע בישראל, במונחי כוח קנייה, הוא בשיעור של כ-85% מהשכר הממוצע במדינות הארגון. פערי השכר בישראל גבוהים עד מאוד: כ-22% מהמועסקים בישראל משתכרים שר המוגדר נמוך (פחות משני שלישים מהשכר החציוני במשק). אי השוויון בישראל הוא אחד הגבוהים ביותר במדינות ה-OECD כולן. כמו כן, הפער בישראל בין שכר חציוני של גבר לזה של אישה עומד על 21.8% (הפער הממוצע במדינות הארגון הוא 14.3% בלבד). אשר למקורות מימון הביטוח הסוציאלי, אפשר לראות הבדלים משמעותיים בין ישראל לבין מדינות ה-OECD. בעוד שבמרבית מדינות הארגון גבוה חלקו של המעביד מזה של העובד בהפרשת כספי הפנסיה והביטוח, בישראל המצב הוא הפוך. כמו כן, דמי הביטוח החלים על מעסיקים נמוכים מאשר הממוצע במדינות ה-OECD, וחלקם של דמי הביטוח במימון הביטוח הסוציאלי – גבוהים מאשר במרבית מדינות הארגון. הוצאות הרווחה של ישראל, כמו כן, נמוכות בהשוואה למקובל במדינות ה-OECD. בתחום המוגבלויות (ביטוח נכות, נפגעי עבודה ושיקום) ההוצאה של ישראל גבוהה

ביקור סולידריות בכפר הפלסטיני ח'אן אל-אחמר

חברי כנסת של הרשימה המשותפת איימן עודה, עאידה תומא-סלימאן, דב חנין, יוסף ג'בארין, טאלב אבו ערר, עבד אל-חכים חאג' יחיא, סעיד אלחרומי, ואל יונס וג'ומעה אזברגה ביקרו בשבוע שעבר (12.6) אצל אנשי שבט הג'אהלין בכפר ח'אן אל-אחמר. התושבים עתידים להיות מגורשים בחודש הקרוב לאחר ששופטי בג"ץ הכשירו את פינוי הכפר, לרבות בית הספר האקולוגי המשמש את ילדי האזור כולו, לטובת הרחבת ההתנחלות כפר אדומים. (עוד על כך, ר' את הגיליון הקודם של "זו הדרך").

תגובות על הפינוי - יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש): "הגברים, הנשים והילדים שחיים כאן בקושי - הם קרבנות של ממשלת הימין והניסיון המתמשך שלה לפורר ולפרק את היישובים הפלסטיניים בשטחי C ולמנוע כל אפשרות להקמת מדינה פלסטינית עצמאית".

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת): "הולכים לפנות כאן אנשים מבתיהם כדי להרחיב את ההתנחלות הסמוכה. אבל למעשה התושבים כאן נמצאים באמצע תכנית גדולה ומסוכנת של ממשלת הימין להשתלט על השטח מירושלים עד יריחו, לחתוך את הגדה המערבית לשתיים ולחסל את הסיכוי של מדינה פלסטינית ושלום ישראלי-פלסטיני".

ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת): "מאות תושבי ח'אן אל-אחמר החיים כאן בתנאי עוני מחפיר מדירים שינה מעיניהם של ראש הממשלה ושר הביטחון, כי הם מקשים את הרחבת ההתנחלויות במסגרת מפעל הכיבוש, הגזל והסיפוח. ממשלת נתניהו רוצה את הפרוודור שמחבר את צפון הגדה לדרומה נקי מפלסטינים. לכן החליטו לגרש ולגזול את בתיהם, את אדמותיהם ואת חלומותיהם. בג"ץ הכשיר את העוול".

הקואליציה חותרת למנוע הצעות חוק הפרטיות

מזה זמן מנסה הקואליציה להגביל את יכולתם של חברי כנסת מהאופוזיציה להגיש הצעות חוק פרטיות בשמם, בטענה

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע

בדואר אלקטרוני

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com
 המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לנסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

של "ייעול העבודה הפרלמנטרית". בשבועות האחרונים התחדשו הניסיונות להביא ל"רפורמה" בתחום, שתגביל את זכותם של חברי הכנסת (החל מהכנסת הבאה) להגיש הצעות חוק פרטיות. במסגרת "המהפכה להגברת המשילות", כפי שמכנים את סתימת הפיות בממשלת נתניהו, הגישו שרת המשפטים איילת שקד ושר התיירות יריב לוין הצעה לריסוק עבודת הכנסת, הכוללת בין היתר צמצום מספר הצעות החוק הפרטיות לח"כ לחמש בשנה. יו"ר הכנסת יולי אדלשטיין (ליכוד) הביע תמיכה עקרונית במהלך.

מהלך זה נידון לראשונה בפברואר 2016 ובשנית במאי 2017. השבוע חזר הנושא לכותרות, לקראת תום מושב הקיץ. צבי זרחיה, פרשן לענייני הכנסת ב"כלכליסט" הצדיק (4.6) את ההצעה לסרס את עבודת חברי הכנסת בתירוץ שהצעות חוק פרטיות מציפות את המליאה "בשעות של דינוי סרק". ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת), שיאן החקיקה הפרטית, שהגיש בכנסת ה-20 444 הצעות חוק פרטיות, הגיב על ההצעה הממשלתית בתכנית "חשבון פתוח" בערוץ הכנסת (14.6).

חנין אמר בתכנית: "אני חבר הכנסת שהכי הרבה הצעות חוק פרטיות שלו אושרו. מאז שנבחרתי, לפני 12 שנים, אושרו יותר ממאה כאלה. הן חשופות בפני הציבור. כשהציבור נדרש לשאלה, אם החוק נחוץ או לא, צריך לשים לב שמדובר בהצעות חוק חברתיות, סביבתיות, למען זכויות אדם וזכויות נשים. בואו נבקש מהציבור לפתוח ויקפדיה ולבחון את הצעות חוק שהעברתי: חוק אוויר נקי, חוק המזהם המשלם, חוק הגנת הכנרת, חוק הגנת מפרץ אילת, הארכת חופשת הלידה, העלאת גיל הנישואין, מניעת אפליה של להט"ב במערכת החינוך. צריך להסתכל על התוכן של החוקים, ולא על המספר. האם מדינת ישראל טובה יותר עם חוקים אלה? אני חושב שכן".

ח"כ תומא-סלימאן: פחד

העריצים מתייעדו המציאות

ועדת השרים לחקיקה אישרה השבוע (17.6) הצעת חוק, לפיה ייגזר עונש של עד חמש שנות מאסר למתעדים פעילות של חיילים בשטחים הפלסטינים הכבושים בכוונה "לערער את רוח חיילי ישראל ותושביה", ועד 10 שנות מאסר למתעדים בכוונה "לפגוע בביטחון המדינה". זאת בניגוד לקביעת היועמ"ש מנדלבליט שיש מניעה משפטית לקדמה.

הצעת החוק, שהגיש ח"כ רוברט אילטוב (ישראל ביתנו) בתמיכתו של שר הביטחון ויו"ר מפלגתו אביגדור ליברמן, נועדה למנוע שימוש בסרטוני וידאו בידי ארגונים דוגמת בצלם, שוברים שתיקה וארגוני זכויות אדם נוספים, המתעדים את המציאות בשטחים הכבושים וחושפים אותה לציבור.

ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת) הגיבה להצעה: "העריצים פוחדים מתייעוד האמת. הצעת חוק זו מהווה הודאה ברורה של ממשלת ישראל בפשעים חמורים בשטחים הכבושים, העלולים לסבכה משפטית ומוסרית. יתר על כן, הצעת חוק מסוכנת ובלתי-דמוקרטית זו מכשירה את הקרקע לפשעים רבים שעוד יבוצעו נגד העם הפלסטיני, ונתנת אור ירוק למכונת הדיכוי להמשיך בהפרות הבוטות של זכויות האדם, מבלי להידרש למתן דין וחשבון".

יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), הוסיף: "כמה אירוני. הצעת החוק הזו רק מבהירה שיש מה להסתיר. הממשלה מפחדת מהכביסה המלוכלכת של הכיבוש. אבל כשיש עובש, גם שכבות של טיח לא ימנעו את קילוף הקיר".

טראמפ שובר את הכלים ופותח במלחמת סחר

בנות בריתה. האם בכוחו של המשבר המתמשך לשנות את יחס הכוחות בעולם לעבר עולם רב-קוטבי (כפי שסבור הכלכלן המרקסיסטי סמיר אמין)? זאת, לעומת העולם החד-קוטבי – תולדה ישירה של העמקת הגלובליזציה הקפיטליסטית, שהחלה עם התמוטטות ברה"מ בתחילת שנות ה-90 של המאה שעברה. האם ציר השליטה הקפיטליסטי, "הציר הצפון-אטלנטי", מתפלג ומאבד ממרכזיותו ביחס ל"ציר הפריפריאלי" (סין-הודו-דרום אפריקה-רוסיה)?

עידן הגלובליזציה אמור היה להבטיח את התפשטות המערכת הקפיטליסטית העולמית לעבר אופקים חדשים ומרחבים אינסופיים. תחת שמי הגלובליזציה הכול הפך סחורה, ולפי הקריטריונים של ארגון הסחר העולמי, גם בריאות, רווחה, חינוך, דיור ומים הפכו נתח מהשוק העולמי.

בין מרקס לרוביני

לפני כשבע שנים אמר הכלכלן הנודע והמרצה באוניברסיטת ניו יורק פרופ' נוריאל רוביני ("כלכליסט", 28.8.11): "קרל מרקס צדק באופן חלקי כאשר טען כי גלובליזציה והתערבות פיננסית שיצאה משליטה יובילו את הקפיטליזם למסלול של הרס עצמי".

ומה אמר מרקס על כך (ב-1848)? "במשברים אלה נהרס בהתמדה לא רק חלק גדול של המוצרים המוגמרים, אלא אפילו חלק גדול מכוונות הייצור שכבר נבראו. עם המשברים פורצת מגיפה חברתית, שהייתה נראית לכל התקופות הקודמות כדבר נטול הגיון – מגפת עודף הייצור. החברה מוצאת את עצמה פתאום מוחזרת למצב של ברבריות ארעית; רעב, מלחמת-השמד כללית, כאילו נטלו ממנה כל אמצעי-המחייה; התעשייה, המסחר, כאילו נהרסו – ומפני מה? מפני שיש לקפיטליזם למעלה מן המידה.

"כוחות הייצור, העומדים לרשותה, שוב אינם משמשים לקידום הציוויליזציה הבורגנית ויחסי הקניין הבורגניים; להיפך, הם נתעצמו מדי לעומת היחסים האלה, הם נבלמים על ידיהם, ואך מתגברים הם על מכשול זה, הרי הם מטילים ערכוביה בכל החברה הבורגנית, מסכנים את קיומו של הקניין הבורגני.

"כוח מה מתגברת הבורגנות על המשברים? מצד אחד, על ידי ההשמדה המוכרחת של כוחות ייצור מרובים; מצד שני, על ידי כיבוש שווקים חדשים ועל ידי ניצולם היסודי יותר של השווקים הישנים. בכוח מה, אפוא? היא מכינה משברים כוללים יותר ועצומים יותר ומצמצמת את האמצעים למניעת משברים".

מעשי ארה"ב, לרבות הטלת מכסים על מדינות אחרות ושבירת האחדות האימפריאליסטית (שאחד מסימניה הוא ה-G7), פורמים את היחסים הבינלאומיים. יתר על כן, מדיניות ארה"ב עלולה להוביל לתגובת נגד ולהסלמה, וכן להעמקת המשבר הקפיטליסטי.

זה מצב של מלחמת סחר, או של בדלנות כלכלית. ההיסטוריה מלמדת, כי כאשר נוקטות מדינות בפעולות אלה, כל הצדדים יוצאים ניווקים. מלחמת סחר הייתה אחד מגורמי הרקע לשפל הגדול שהיה תולדה של המשבר הקפיטליסטי בשנות ה-30 של המאה ה-20, ובסופו של דבר חוללה הידרדרות כלכלית עולמית שהובילה לפרוץ מלחמת העולם השנייה.

נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, החליט בסוף השבוע על הטלת מכסים הנאמדים בכ-5 מיליארד דולר על הייבוא מסין. קדמה לכך יציאתו ב-9 ביוני בטריקת דלת מוועידת הפסגה של שבע המדינות הקפיטליסטיות המרכזיות (G7) שנערכה בקנדה. במהלך המפגש, דרש במפתיע לצרף לדייונים מדינה קפיטליסטית גדולה נוספת, רוסיה. האחרונה גורשה (ביוזמת ארה"ב!) מהמועדון בעקבות סיפוח חצי האי קרים לפני ארבע שנים. לאחר שעזב, במהלך טיסתו, צפה טראמפ במסיבת העיתונאים המסכמת של מארח הפסגה, ראש ממשלת קנדה ג'סטין טרודו, ש"העז" להתלונן על מכסי העונשין שהטיל טראמפ על פלדה ואלומיניום מקנדה, ואיים באמצעי נגד. לא לכך ציפה הנשיא. הוא ציין בתגובה: "טרודו היה כה מאופק ומעודן בפסגה, והנה מיד אחריה הוא יצא לא-ישר וחלש".

לאחר מכן הורה טראמפ לנציגי ארה"ב להתנער מההודעה המשותפת של באי הפסגה. אותה הודעה שהיא, טראמפ, נתן לה מוקדם יותר את הסכמתו. בפעם הראשונה בתולדות הוועידות הללו (הראשונה נערכה ב-1975), הסתיימה פגישת מנהיגי הקפיטליזם העולמי בלי הצהרה מוסכמת. ארה"ב שברה את הכלים, והחתיכות עפו לכל עבר.

העיתון הצרפתי "לה מונד" התייחס במאמר המערכת שלו (11.6) לנטישת טראמפ: "ההתקפות נגד טרודו אינן יותר מתירוץ. טראמפ רצה לפוצץ את המפגש מתחילתו. התנהגות זו של נשיא ארה"ב כלפי בעלי בריתו היא חסרת תקדים בתולדות הדיפלומטיה. מבלי להגזים או להצהיר על 'סופו של המערב', על אירופה להפיק את הלקחים המתבקשים ממדיניות טראמפ. אירופה חייבת מעתה לשמור לבדה על האינטרסים שלה".

עומק האיבה כעומק הגרעון

שבירת הכלים של טראמפ הייתה פרק הסיום בסדרה של התקפות, בייחוד במישור הכלכלי אך גם הפוליטי והסביבתי, של הממשל האמריקאי נגד בעלי בריתו. הכלכלה עומדת במרכז הקרע: הגירעון בסחר החוץ של ארה"ב היה 566 מיליארד דולר בשנת 2017 – גידול ב-12% תוך שנה.

ארה"ב סובלת מגירעון הסחר הגדול ביותר במכירת מוצרים מול סין: 375 מיליארד דולר ב-2017, עלייה של 8% לעומת 2016. שליש מהגירעון נובע ממכירת מוצרים המסווגים כטכנולוגיה מתקדמת. מול יפן, הגירעון הוא 69 מיליארד דולר, ומול גרמניה – 63 מיליארד דולר. מקסיקו היא יריבה מפתיעה: לארה"ב גירעון של 70 מיליארד דולר מולה. קנדה היא יריבה שקולה יותר בסחר – גירעון הסחר עמה הוא 17 מיליארד דולר בלבד.

עומק גרעון הסחר כעומק האיבה של טראמפ למעצמות הקפיטליסטיות הנוספות ולסין. טראמפ ער לכך שארה"ב נדחקת מתפקידה ההגמוני בקפיטליזם העולמי של תחילת המאה ה-21. יחד עם זאת, שומרת ארה"ב על שני מוקדי כוח, כלכלי ואסטרטגי: השליטה בדולר ובצבא החזק בעולם.

הנסיגה במעמדה הכלכלי של ארה"ב החלה במשבר הכלכלי שפרץ בקיץ 2007, לפני כמעט 11 שנים. מאז הוא התרחב לעבר מדינות ויבשות נוספות. כעת, ברור לכל כי משבר הליבה הקפיטליסטית הקרין לעבר הפריפריות, ואולם ישנן מדינות שטרם נכנסו למעגל המשבר.

את המשבר העומד ביסוד הדרמה הפוליטית בפסגת G7 אפשר לתמצת כך: הממשל האמריקאי נגד כל המעצמות הקפיטליסטיות היריבות, אותן מעצמות שעד אתמול היו

ארדואן שולט באמצעי התקשורת במלואם. טורקיה מעורבת במלחמה נגד הכורדים בסוריה, ותומכת במורדים הסלפיסטים באדליב. היא אף פלשה לעיראק כדי לדכא את המחתרת הכורדית (PKK) בשטחה.

ארדואן נקלע לסכסוך עם רוב ארצות האיחוד האירופי, חלקן בנות בריתו בנאט"ו, ואף עם ארה"ב בגלל תמיכת האחרונה בכורדים בסוריה וסירובה להסגיר את פטהוללה גולן המואשם בקשר להפלת השלטון בטורקיה.

העברת השגרירות האמריקאית לירושלים, כמו גם המצב בעזה, הם נושאים חשובים בתעמולת הבחירות של ארדואן. ואולם, הנושאים המרכזיים בציבור הם צניחת הלירה הטורקית, האינפלציה וגירעון סחר החוץ הגורמים להאטת הצמיחה.

אבישי ארליך

הסולטן ארדואן

מנהיג השמאל: אמשין להיאבק על עתידנו גם מבית הסוהר

שני מנהיגי שמאל מנהלים כעת מערכת בחירות לנשיאות ארצם מתא בבית הסוהר: סלהאטין דמירטאש בטורקיה, ונשיא ברזיל לשעבר לואיס אינאסיו "לולה" דה סילבה. דמירטאש, מראשי מפלגת העמים הדמוקרטית וחבר הפרלמנט באנקרה, מתמודד לנשיאות טורקיה (ר' כתבה בעמוד זה). הוא פרסם בסוף השבוע (16.6) מכתב גלוי בעיתון הצרפתי "לה מונד" תחת הכותרת: "אמשיך לפעול למען האינטרסים של העם, ואני מוכן לשלם על כך כל מחיר שיידרש".

דמירטאש התראיין לפני שבועיים בעיתון הקומוניסטי הצרפתי "הומניטה". לדבריו, "החלטתו של הנשיא ארדואן להקדים את הבחירות לא הייתה צפויה. אני הופתעתי שנבחרתי על ידי חבריי כדי לייצגם ולהתמודד לנשיאות. לא ידעתי איך להשיב, כי אני יושב בכלא בעקבות מעשיו הרודניים של ארדואן. עובדה זו מטילה מגבלות קשות עד מאוד על פעילותי הפוליטית. יחד עם זאת, שמחתי לקבל ידיעות על כך שמיליוני חברים, צעירים ונשים לקחו על עצמם את האחריות הכבדה לנהל את מערכת הבחירות ולקדם את המועמדות שלי חרף הדיכוי והפחד הקיימים ברחבי טורקיה". בתשובה לשאלה מהם המסרים העיקריים של מפלגתו בקמפיין הבחירות, השיב דמירטאש: "המסרים שלנו הם די ברורים ועוסקים במצבה הגרוע של הכלכלה, בקידום הצדק החברתי, למען השוויון, הדמוקרטיה והשלום. אנו מציעים לחוקק חוקה חדשה שתבטיח שוויון לכל האזרחים מכל הקהילות, הדתות והעדויות. תהא זו חוקה דמוקרטית שבבסיסה חירות, שוויון וזכויות לכל: זכויות לנשים, לבעלי הנטיות המיניות השונות, הגנה על הסביבה ואף הגנה על החיות".

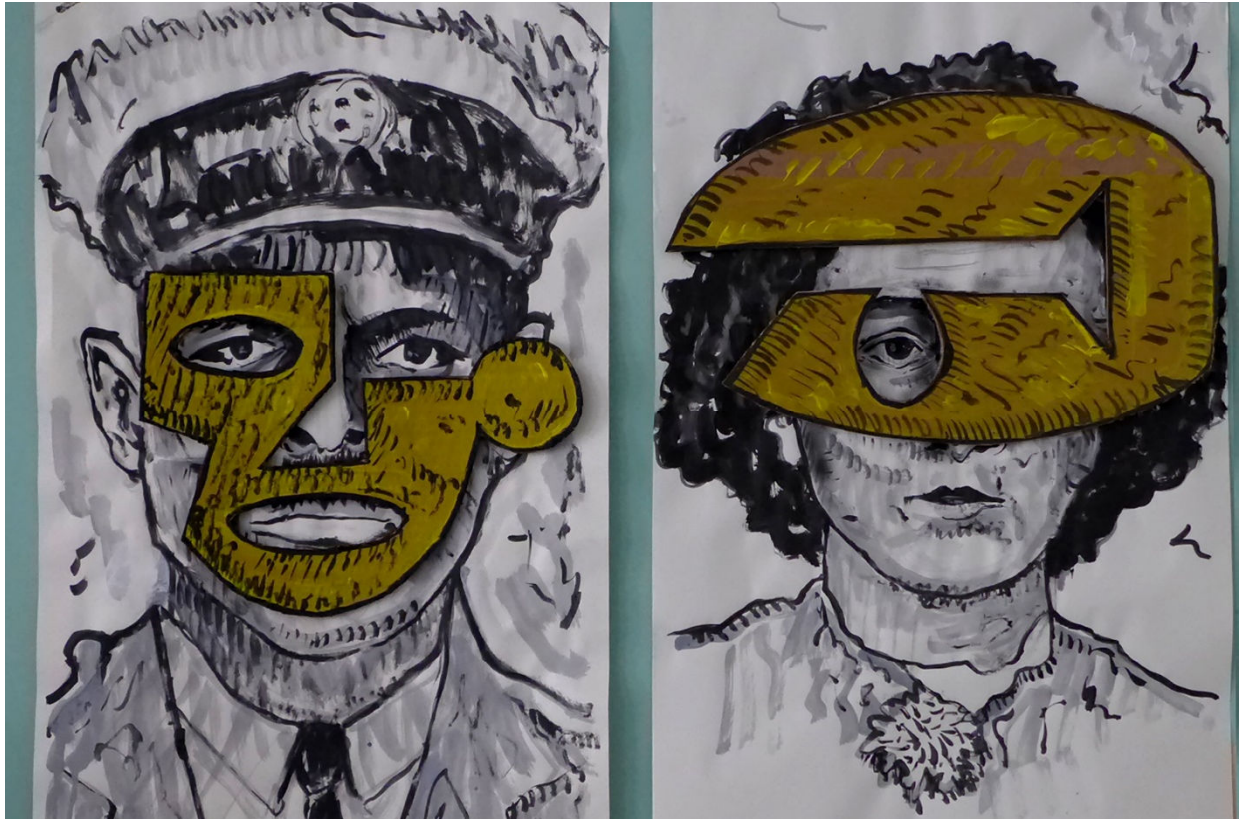
"אתה שוהה כבר כשנה בחצי במאסר, איך אתה מבלה את ימך?" נשאל דמירטאש. הוא השיב: "אני יושב בתא קטן עם ידידי, חבר הפרלמנט עבדאללה זידאן. קיים איסור ליצור מגע או לדבר עם האסירים הפוליטיים הנוספים, ואנו רואים את בני המשפחה רק במשך שעה אחת בחודש. אנו יכולים לצאת מהתא ארבע שעות מדי שבוע ולקיים פעילות גופנית, כך שאנו מבלים את מרבית זמננו בקריאת עיתונים וספרים. כמו כן, ישנן עשרות תביעות שהוגשו נגדי, לרוב בגין 'התחצפות כלפי הנשיא' ואני מכין את כתבי ההגנה. כתבי גם ספר, שראה אור באחרונה. לעתים אני גם מצייר ומנגן".

ב-24 ביוני יתקיימו בטורקיה בחירות כלליות לנשיאות ולפרלמנט. את הבחירות, שאמורות היו להתקיים בשנה הבאה, הקדים הנשיא רג'פ טאיפ ארדואן בגלל המצב הכלכלי המדרדר והפועל לרעתו. הבחירות לפרלמנט (שיגדל ל-600 נציגים) יתקיימו ב-87 מחוזות בחירה, שיזכו בייצוג יחסי בהתאם למספר התושבים במחוז.

במוסד הנשיאות בטורקיה חלו בעשור האחרון שינויים משמעותיים: ב-2007 נקבע במשאל כי העם בוחר ישירות בנשיא, ולא הפרלמנט. הבחירות הראשונות לנשיאות נערכו ב-2014. כשמונה ארדואן לנשיא, החל מיד במאבק להרחבת סמכויותיו ולמען שינוי שיטת הממשל לרפובליקה נשיאותית. משאל עם נוסף שהתקיים ב-2017 הכריע ברוב קטן, ורבים טוענים שעקב זיופים גדולים, בעד מעבר ממשטר פרלמנטרי למשטר נשיאותי.

עתה ולראשונה, יהיה הנשיא הנבחר במקביל גם ראש המדינה, ראש הממשלה (משרה שתתבטל) ומפקדו העליון של הצבא. אם ארדואן, המועמד המוביל, ייבחר – יכהן גם כיו"ר המפלגה השלטת וירכז בידי סמכויות אדירות. בינתיים יכול הנשיא להיבחר רק לשתי קדנציות בנות חמש שנים כל אחת.

כשבוע לפני הבחירות, חזו הסקרים כי ארדואן, מנהיג מפלגת הצדק והפיתוח האיסלאמיסטית (AK), יקבל כ-45% מהקולות. יריבו, מוהרם אינצ'ה ממפלגת העם הרפובליקנית (CHP), מפלגת המרכז האופוזיציונית החילונית-קאמליסטית, יקבל בין 29% ל-32% מסך הקולות. מיראל אקשנר, שרה לשעבר מטעם החזית הלאומית (MHP) הימנית-חילונית, ממנה פרשה והקימה ב-2017 את "מפלגת הטוב" (IYI), צפויה לאסוף 11-14% מהקולות. לסלחאטין דמירטאש, הנשיא לשעבר של מפלגת העמים הדמוקרטית (DHP), מפלגת השמאל והמיעוטים המתקדמת, היושב בכלא, מנבאים הסקרים בין 9% ל-12%. אם איש מהמועמדים לא יזכה ברוב מוחלט (יותר מ-50%), ייערך סיבוב נוסף בין שני המובילים. הבחירות ייערכו בתנאים של מצב חירום בחלקים הכורדיים של המדינה, תוך לחימה מרובת קרבנות של הצבא נגד האוכלוסייה במזרח המוגדרת כטרוריסטית. נמשך טיהור מנגנוני הצבא, הממשל, החינוך והתקשורת מ"ג'ולניסטים", תומכי פטהוללה גולן, המוגדרים אף הם כטרוריסטים. בטורקיה מתבצע כעת דיכוי אדיר של הזכויות הדמוקרטיות, וההדתה האסלאמיסטית, הניכרת בכל תחומי החיים, מאיימת להפוך על פיהם את הישגי החילון של מייסד הרפובליקה הטורקית אתא טורק.

מתוך התערוכה: אתל רוזנברג וסעיד חסן

המאבק המעמדי כמקור השראה

על "מטאור בוהק יאיר את דרכו של הפועל", תערוכת יחיד של האמן נועם תורן המוצגת עתה בגלריית רו ארט בתל אביב

מאת תמר גוז'נסקי

הרקע המעמדי המורכב, מתחזורים יותר כאשר מסתבר כי המיצגים בתערוכה ימלאו תפקיד של מעין תפאורה להצגת תיאטרון סטירית על פי מחזה שכתב תורן, ואשר שמו זהה לשם התערוכה. את ההצגה יעלה החוג לאמנות התיאטרון של אוניברסיטת ת"א.

התערוכה בתל אביב מאפיינת את פעילותו האמנותית של נועם תורן, המוקדשת לנושאים חברתיים ופוליטיים במקומות שונים בעולם. כך, למשל, הציג בעבר תערוכה שעסקה בחייהם של הפועלים בתעשיית הבשר בשיקגו בתחילת המאה ה-20. את השראתו לתערוכה זו ינק מספרו של הסופר האמריקאי אפטון סינקלר, "הג'ונגל" (1906).

תורן, יליד 1975, חי ויוצר ברוטרדם ומלמד במכון סנדברג באמסטרדם, בלונדון ובז'נבה. הציג תערוכות יחיד ובתערוכות קבוצתיות במוזיאונים רבים בעולם ועבודותיו כלולות, בין היתר, באוספי MoMA בניו-יורק ובמוזיאון ישראל.

ומשהו אישי לסיום: בביקור בתערוכה שוחחתי עם נועם תורן ועם אוצרת התערוכה לאה אביר. לשמחתי ציינו השניים, כי ספרי "בין נישול לניצול" (2014), המוקדש למצב שכירים הערבים ולמאבקייהם מאז תקופת המנדט, היה אחד ממקורות ההשראה לתערוכה.

התערוכה תוצג עד 7 ביולי בגלריה רו ארט, שביל המרץ 3 (ת"א), בניין 8, קומה 4. שעות הפתיחה: בימים ג' ו-ה' 12:00 – 18:00; ו' ושבת 11:00 – 14:00.

תערוכת היחיד של האמן נועם תורן, תחת הכותרת "מטאור בוהק יאיר את דרכו של הפועל", המוצגת בגלריה רו ארט בדרום תל אביב, היא יצירה מקורית מבחינת הנושא ודרך הטיפול בו.

ככל הידוע, זו הפעם הראשונה בארץ, שאמן מקדיש תערוכת מיצבים לנושא עלום למרבית הקהל הישראלי – המאבק המעמדי בפלשתינה המנדטורית במחצית שנות ה-30. באותה תקופה היו הערבים רוב בקרב פועלי הייצור והשירותים, ובכלל זאת במקומות עבודה ממשלתיים כמו הרכבת, הנמלים והדואר, וכן במתקנים בחיפה של חברת הנפט העיראקית (IPC), שהייתה חברה רב-לאומית משותפת של תאגידי הנפט הגדולים.

בתערוכתו מציג תורן דמויות של מנהיגי פועלים, וביניהם הקומוניסט בולוס פרח, שמילאו תפקיד במאבק פועלי הרכבת. כמו ביתר מקומות העבודה הגדולים, נאלצו הפועלים להתמודד עם השלטון הבריטי, אך גם עם חבלת ההסתדרות בשיתוף הפעולה של יהודים וערבים במערכה המעמדית.

להמחשות אמנותיות של מקומות העבודה (עגורן, קטע מסילה) ומעין מפה של הארץ, נלווית גם התייחסות לסכסוך הלאומי בדמות שיח צבר המצמיח גולגולות במקום פירות. תפקיד הדמויות, הסיטואציות והמיצג של החמור המכונף, וכן

פליטיים, עובדים, מאורגנים

אמות המידה של איגודים מקצועיים בעולם. "החלטת ההסתדרות לצרף את מבקשי המקלט היא בדיוק מה שקיוונו להשיג. לא היה לנו שום עניין לריב עם איגוד העובדים הגדול בישראל", הוסיפה תמר קצירי, פעילת חד"ש, וציינה: "ההחלטה מאשרת כי המעמד המשפטי של העובדים איננו רלוונטי לשמירת זכויותיהם. לעובדים מאפריקה מגיע כל מה שעובד ישראלי זכאי לו".

טוגוד עומר אדם בהפגנת האחד במאי בת"א (צילום: רודי חיים)

הסכם קיבוצי פורץ דרך ב'טיים אוט'

ארגון העיתונאים וועד עיתונאי השבועון "טיים אוט" והמגזין "את" חתמו בשבוע שעבר (11.6) על הסכם קיבוצי ראשון במגזינים ובאתרי האינטרנט של המו"ל יובל סיגלר.

ההסכם מעגן את תנאי העבודה בחברות אלה ומעניק לעובדי המערכת שורה של הטבות. נוסף לכך, ההסכם מסדיר שינוי מבני המתוכנן בקבוצת סיגלר ובמסגרתו ייפתח בקרוב גוף תוכן חדש נוסף, אליו תהיה החברה רשאית להעביר עד שישה מעובדי מערכות מ"טיים אוט" ו"את", מבלי שתהיה פגיעה כלשהי בשכרם.

ההסכם החדש מבטיח לעובדי הקבוצה קרנות השתלמות, תקופת השתפרות (תקופה בת חודש שתעניק לעובד לפני פיטורים הזדמנות נוספת), צעדים לכיוון העסקה ישירה (וצמצום תופעת ה"פריילנסרים"), קדימות לעובדים קיימים באיוש משרות חדשות, הגדלת מספר ימי המחלה, יישום תקנון ועדת האתיקה של איגוד העיתונאים ותנאים סוציאליים משופרים על עבודה בשעות נוספות.

יובל הלפרין, יו"ר ועד עובדי טיים אוט, מסר: "אני מודה לכל מי שסייע להשלמת ההסכם, שיוביל לשיפור תנאי העבודה והביטחון התעסוקתי במערכת טיים אוט ואת". שי אמיר, רכז אגף האיגוד המקצועי בארגון העיתונאים: "חתמנו על הסכם טוב שנותן הטבות כלכליות לעיתונאים וגם מחזק את הביטחון התעסוקתי שלהם, ובהתאם לסטנדרט החדש שהצבנו בענף - הוא גם נותן מעמד משפטי לאתיקה העיתונאית ומגן על עיתונאים שפועלים לאורה".

הפגנת תמיכה בעובדי תכנית "שליבים"

ביוזמת כוח לעובדים: תמיכה במורי התכנית הדורשים שיפור תנאי עבודה ושכר

יום ד', 20 ביוני, 9:00, משרד החינוך, השלושה 2, תל אביב

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

אני, שחור - ז'אן רוש

1959, צרפת (צרפית; כתוביות באנגלית)

מוצ"ש, 23 ביוני, 20:00, אחד העם 70, תל אביב

הישג לסיעת חד"ש בהסתדרות ולפעילי פורום העובדים של חד"ש בתל אביב וביפו: ההסתדרות חזרה בה בשבוע שעבר (13.6) מקביעתה, לפיה מבקשי מקלט אינם זכאים להתקבל כחברים בארגון.

פורום העובדים, יחד עם פעילים נגד הגירוש בדרום ת"א, החלו לארגן פליטים אפריקאים, שרובם מועסקים בעיר, ולהסביר להם את זכותם להצטרף להסתדרות. זאת, בהתבסס על חוקת הארגון הקובעת כי כל אזרח, תושב או מהגר המועסקים כדין בישראל רשאים להצטרף לשורותיו.

תחילה טענה ההסתדרות כי רישיון הישיבה הזמני שבידי מבקשי המקלט "אינו מהווה אשרת עבודה או היתר עבודה מכל סוג שהוא". לאחר שקבוצת מבקשי מקלט עתרה לרשות השיפוט בהסתדרות באמצעות עו"ד מור סטולר, חברה בסיעת חד"ש כבינ"ה (בית נבחרת ההסתדרות), הודיע הארגון כי "לאחר בירור נוסף בנוגע לרישיון הזמני עולה כי כיום מותרת העסקתם של חלק ממחזיקי הרישיון".

טוגוד עומר אדם מסודאן ותכלית רישאהי מאריתריאה הם שני מבקשי המקלט הראשונים מאפריקה שנתקבלו כחברים מלאים בהסתדרות. השניים מייצגים את 30 מבקשי המקלט שביקשו להצטרף, ומעריכים שיהיו מצטרפים נוספים.

לדברי עו"ד סטולר, עמדתה הנוכחית של ההסתדרות היא "שינוי רדיקלי מהטענה הראשונית כי מדובר בשוהים בלתי-חוקיים ובעובדים בלתי-חוקיים שאין מסכימה לקבלם. ההחלטה מבטאת השתחררות מהאווירה המפלה, שמנעה את התארגנותם של העובדים מבקשי המקלט, וצעד חשוב בכיוון

חבר בנימין גונן היקר,

במלאות לך 90 שנה,

ובהוקרה עמוקה למנהיגותך הפוליטית והמעמדית רבת השנים בנוער הקומוניסטי, בלשכה הפוליטית ובהסתדרות, מיטב הברכות לבריאות ולהמשך פעילות

הוועד המרכזי של מק"י